

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Людмила Павлова Векова,

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

(област на висше образование 3. Стопански, социални и правни науки
професионално направление 3.8. Икономика (Социално осигуряване и
социално подпомагане)

Настоящото становище е изготвено във връзка с обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ от Института за икономически изследвания (ИИИ) при БАН, за нуждите на секция „Макроикономика“, в професионално направление 3.8. Икономика (бедност и социална защита), публикуван в Държавен вестник, бр.44 от 19.05.2023 година.

С решение на Научния съвет (НС), протокол № 7/12.07.2023 г. и съгласно заповед № 369/ 18.07.2023 на Директора на ИИИ на БАН, по процедура за провеждане на конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, съм утвърдена за член на Научното жури.

Единствен кандидат по конкурса е гл. ас. д-р Теодора Маргаритова Пенева, секция „Международна икономика“, ИИИ при БАН.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАНДИДАТА

Гл. ас. д-р Теодора Пенева има придобита образователно-квалификационна степен (ОКС) “бакалавър” по китаистика в СУ „Св.Климент Охридски“ и по китайски език и икономика в Пекиния Университет за езици и култури, както и ОКС „магистър“ по „Международна икономика“ в Пекиния Университет и по „Управление на институциите за социална работа“ в СУ „Св. Кл.Охридски“. Защитила е докторска дисертация на тема „Анализ на методите за изследване на енергийната бедност в България“ в Стопанския факултет на СУ „Кл. Охридски“.

Има професионален опит на ръководни и експертни позиции в български и китайски фирми в периода 2004-2016 година – продуктов мениджър в Интернет Секюритис ЕООД, експерт по пазарни анализи в ЕВН България ЕООД и като Зам.директор „Клиенти“ в All China Marketing Research и анализатор пазари в GCiS China Information Services – консултанска фирма в Китай. От август 2017 до март 2019г. е последователно асистент и главен асистент в Секция „Публични политики и социални промени“ на Института по философия и социология на БАН. От месец май 2019 г. е главен асистент в ИИИ при БАН – в секции „Международна икономика“ и „Макроикономика“.

Натрупаният академичен опит на кандидатката д-р Теодора Пенева надхвърля минималното изискване на ИИИ при БАН от поне 3 години стаж като „главен асистент“.

Основните ѝ научни интереси, конкретизирани в приложените научни публикации, са в областта на социалната защита, социалното подпомагане, социалните услуги, общата бедност и енергийната бедност.

Освен китайски език, д-р Пенева владее отлично английски език, ползва френски и руски езици.

II. ОЦЕНКА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С МИНИМАЛНИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ И ИЗИСКВАНИЯТА НА ИИИ при БАН

Гл. ас. д-р Теодора Пенева не само изпълнява, но и надхвърля съществено минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, регламентирани в Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, както и определените от Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН. Тя има защитена дисертация, повече от 5 години е главен асистент в ИИИ при БАН и участва в конкурса с хабилитационен труд – рецензирана монография „Енергийната бедност в България: измерения и фактори“ (с обем от 174 страници), с една монография, която не е представена като основен хабилитационен труд (Иновативен модел на патронажната грижа в България, с обем 111 страници и с 5 публикации. При изисквани по Група Г (Публикации) 200 точки по националните и 230 точки по специфичните за ИИИ на БАН, тя има 258 точки, а в група Д (Цитирания) при изисквани за ИИИ на БАН 70 точки, те са 130. Общият брой точки от всички групи А-Д на гл. ас. д-р Теодора Пенева са 538 и те превишават минималните национални изисквания от 400 точки и необходимите според критериите на ИИИ на БАН 450 точки. Кандидатката изпълнява и специфичното изискване на Института за икономически изследвания да има поне 2 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

III. ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И РЕЗУЛТАТИ

1. Обща характеристика на публикациите на автора

Гл. ас. д-р Теодора Пенева участва в конкурса за доцент с две самостоятелни монографии (№1 и №2), с две статии на английски език, публикувани в научно издание, индексирани в SCOPUS (№4 и №5) и 3 статии на български език в нереферирани списания с научно рецензиране - една самостоятелна (№5), една в съавторство (№6) и една статия (№7) в сборник материали от международна научна конференция. Всички публикации са рецензирани и са от периода след получаването на ОНС „доктор“ и заемането на академичната длъжност „главен асистент“.

Публикациите отразяват задълбочени научни изследвания, които са резултат от активна научна работа и напълно съвпадат с тематиката на конкурса. Те представят кандидатката като подходяща за участие в конкурса за академичната длъжност „доцент“ и напълно покриват наукометричните изисквания за това.

Гл. ас. д-р Теодора Пенева участва в научни и научно- приложни проекти, които са непосредствено свързани с тематиката, по която кандидатства за академичната длъжност „доцент“. Такива са проектът „Изготвяне на Национална стратегия в областта на енергетиката, с фокус върху електроенергетиката“ (2017-2019),

„Енергийната бедност в България: измерения и фактори“ (от плана на ИИИ-БАН, 2020-2022), както и разработването на Методика за определяне на енергийно бедните домакинства в България (2022).

2. Оценка на научните и научно-приложните приноси на автора в публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „гл.асистент“.

Самостоятелните оригинални научни и научно-приложни резултати на д-р Теодора Пенева могат да бъдат систематизирани в две изследователски области – енергийна бедност и социална защита (в аспекта на социалните услуги). Изготвената от кандидата справка коректно отразява приносите и по-важните резултати в представените за рецензиране по конкурса научни публикации.

Научните постижения и приноси на кандидатката д-р Теодора Пенева в двете изследователски области могат да бъдат обобщени в следните основни насоки:

1. Приноси с теоретико-методологичен характер

В областта на енергийната бедност:

- формулирани възможни дефиниции на „енергийна бедност“ и на „уязвими потребители“ с ориентация към целите на социалната политика;

- измерено и оценено равнище на енергийна бедност в страната по 8 индикатора на разходния подход, приложен върху специално обработена отчетна информация на НСИ за няколко години (2014-2019)

- дефинирани основни предизвикателства за справяне с енергийната бедност;

- оценка на негативните ефекти на административния механизъм за защита на потребителите на енергия в България върху енергийната бедност;

В областта на социалната защита:

- анализ на актуалното състояние на патронажната грижа и обществените трапезарии в България към 2020 г.

- оценка на достъпността, ефективността и качеството на действащата социална услуга в домашна среда „Патронажна грижа“

2. Приноси с научно - приложен характер

В областта на енергийната бедност:

- предложен модел за количествена оценка на потребностите от енергия на домакинствата с възможност за остойносттаване на регионално ниво;

- разработен модел за индивидуална оценка на енергийната бедност;

- разработена методика за определяне на официална линия на енергийната бедност в страната;

- систематизирани нерешени ключови методологически въпроси за квантифициране на енергийната бедност и на принципи на определяне на нормативно количество енергия;

В областта на социалната защита:

- формулирана система от координирани мерки на държавно и индивидуално ниво за намаляване на енергийната бедност;

- разработен иновативен модел за патронажна грижа в България.

Постигнатите научни резултати и приноси са лично постижение на д-р Теодора Пенева и имат уникален за България характер, като не съм установила плагиатство в представените за конкурса публикации. Те са плод на изключително задълбочено и добросъвестно изследване на проблематиката и имат ясно изразена практическа ориентация, даваща оптимално възможни и ефективни решения.

3. Цитиране от други автори

Според представения от д-р Теодора Пенева списък, тя има 11 цитирания, като 4 от цитиранията са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, а останалите 7 са в монографии и колективни токове с научно рецензиране. точките, събрани в група Д са общо 130 при минимално изисквани съобразно специфичните изисквания на ИИИ на БАН 70 точки.

Статиите на д-р Теодора Пенева са цитирани от български и чуждестранни автори. Представените цитирания разкриват кандидатката като разпознаваем учен със свой принос по специфичната тематика на конкурса.

IV. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Нямам критични бележки към рецензираната научна продукция на д-р Теодора Пенева по конкурса за „доцент“.

Препоръката ми към гл.ас. д-р Теодора Пенева е за популяризиране на научните постижения и резултати и чрез университетска преподавателска работа в допълнение на ангажираността ѝ в ИИИ при БАН.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Наукометричните показатели на гл. ас. д-р Теодора Пенева напълно отговарят на всички изисквания и условия на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника за прилагане на ЗАРСРБ, както и на специфичните допълнителни изисквания, съдържащи се в Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН за заемане на академичната длъжност “доцент”.

Кандидатът гл. ас. д-р Теодора Пенева се представя с напълно достатъчен по обем, съдържание и приноси научни трудове, има научни приноси от теоретико-методологичен и научно-приложен характер при изучаване на актуални и важни за страната ни проблеми от темата на конкурса. Научните резултати са оригинални,

резултат са от самостоятелни и задълбочени научни изследвания и представят лични виждания и позиции.

Всичко това ми дава основание **с пълна убеденост** да предложа на уважаемите членове на Научното жури да **подкрепи категорично избора на д-р Теодора Маргаритова Пенева за заемането на академичната длъжност „доцент”** в секция „Макроикономика“ на Института за икономически изследвания при БАН в професионално направление 3.8. „Икономика“ (бедност и социална защита).

10.09.2023г.

Подпис:

Доц. Людмила Векова